

Kiertotalous kokonaiskestävyyden edellytyksenä

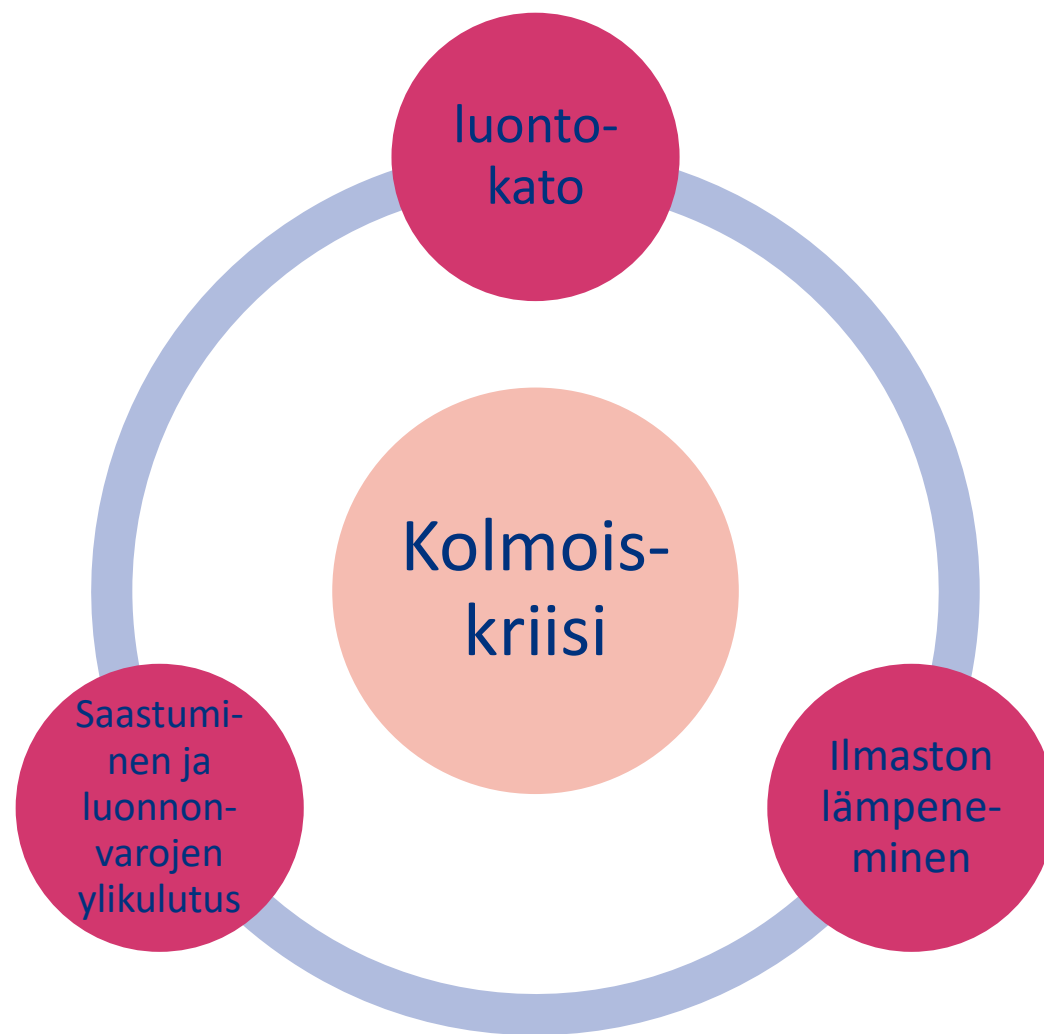
Etunoja - hankkeen loppuseminaari 20.2.2025
Ympäristösuunnittelija Kaisa Leino

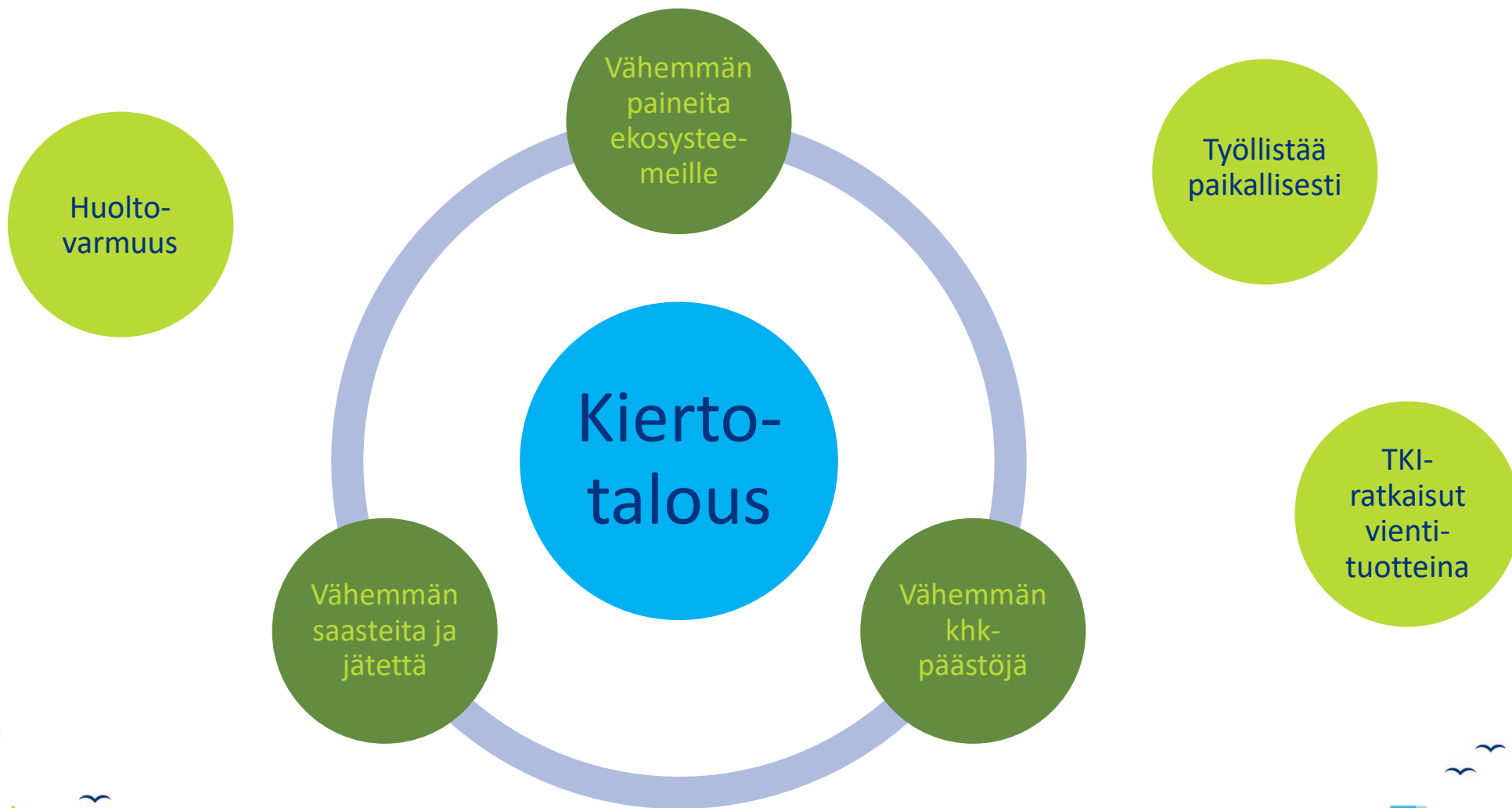

*”Tutkimus osoittaa, että **kiertotalouden toimenpiteet voivat pysäyttää luonnonvarojen kulutuksen kasvun ja vähentää ilmasto- ja muita ympäristövaikutuksia ilman, että talous heikkenee.** Kiertotaloussiirtymä vaatii systeemistä muutosta useilla eri toimialoilla ja kulutuksessa.”*

Suomen ympäristökeskus, <https://www.sttinfo.fi/tiedote/70117442/kiertotalous-vahvistaa-suomen-vihrean-siirtyman-mahdollisuuksia?publisherId=69819243&lang=fi>

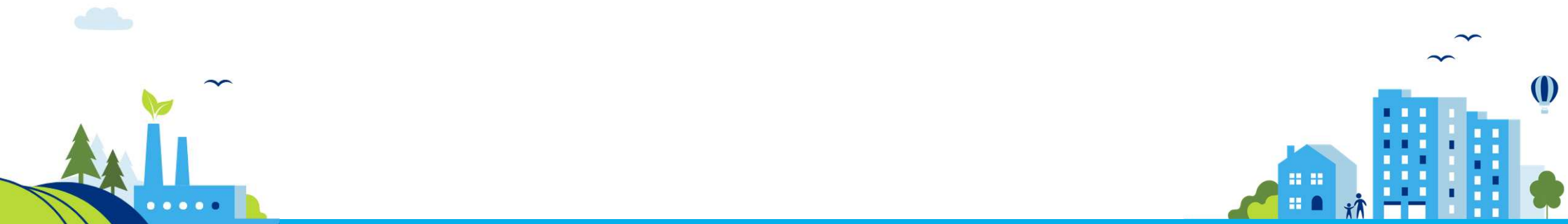

Jos hyödyt ovat noin ilmeiset, miksi edelleen elämme pitkälti lineaarisessa taloudessa?

- Koska sääntely ei ole vielä riittävän kannustava kiertotalouden valtavirtaistamiseen; kiertotalouteen kannustetaan, mutta sitä ei edellytetä. Lineaarisen talouden mukaiset valinnat usein edelleen halvempia ja helpompia.
- Koska ihmisten tavat muuttuvat hitaasti. Lisäksi kiire ja tietopuutteet pitävät yllä lineaarisen talouden toimintatapoja.

Kiertotalous Suomessa

Kiertotalouden green deal ja resurssiviisas rakennettu ympäristö – visio 2035

1/2

*Kiertotalous huomioidaan rakennetussa ympäristössä kokonaisvaltaisesti. **Resurssitehokkaan rakentamisen hierarkiaa noudatetaan** eli suositaan korjaamista, käyttötarkoitusten muutoksia ja täydennysrakentamista sekä pidennetään olemassa olevien rakennusten ja rakenteiden elinkaarta. **Kaavoitus** tukee tilojen, rakennusten ja infran kiertotalousratkaisuja. Talon- ja infrarakennushankkeiden **suunnitteluprosessissa kiertotalousnäkökulmien tutkiminen ja käyttöönotto ovat valtavirtaa.***

Kiertotalouden green deal: pelisäännöt ja muutosalueet (PDF), ladattavissa:
<https://ym.fi/kiertotalouden-green-deal>

Kiertotalouden green deal ja resurssiviisas rakennettu ympäristö – visio 2035

2/2

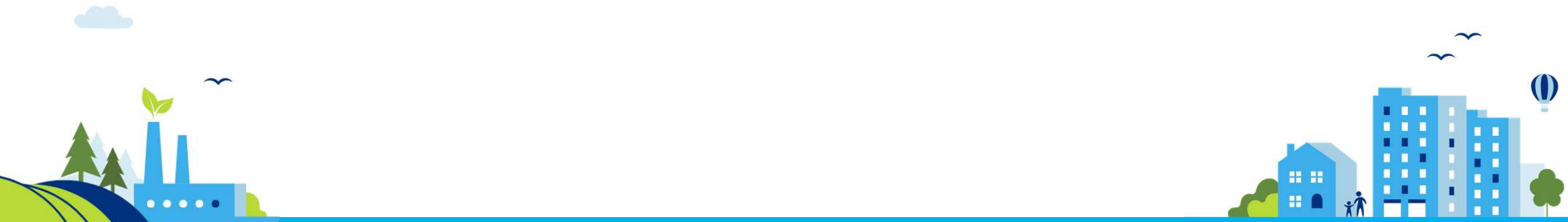
*Vuonna 2035 asuin- ja julkisten rakennusten sekä infra- ja taitorakenteiden suunnittelukäyttöikä on lähtökohtaisesti 100 vuotta. **Lyhytikäiset rakennukset ja rakenteet rakennetaan purettavaksi ja uudelleenkäytettäväksi. Pitkäikäiset rakennukset rakennetaan monikäyttöisiksi ja muunneltavaksi.***

*Rakennusosat ja -tuotteet ovat irrotettavia ja ne käytetään uudelleen. **Rakennustuotteiden valmistuksessa hyödynnetään sivutuotteita ja jätteitä.** Jätteet jalostetaan mahdollisimman korkean jalostusasteen tuotteiksi. Maa- ja kiviainekset hyödynnetään ja kierrätetään tehokkaasti, ja neitseellisten maa- ja kiviainesten otto on vähentynyt merkittävästi nykyisestä.*

Kiertotalouden green dealin tavoitteita rakennetulle ympäristölle:

- Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu ja valmistelu ohjaa kiertotalouteen
- Vaalitaan olemassa olevaa rakennettua ympäristöä ja tehostetaan käyttöasteita
- Kasvatetaan uudelleenkäyttö- ja kierrätystuotteiden markkinoita rakentamisessa

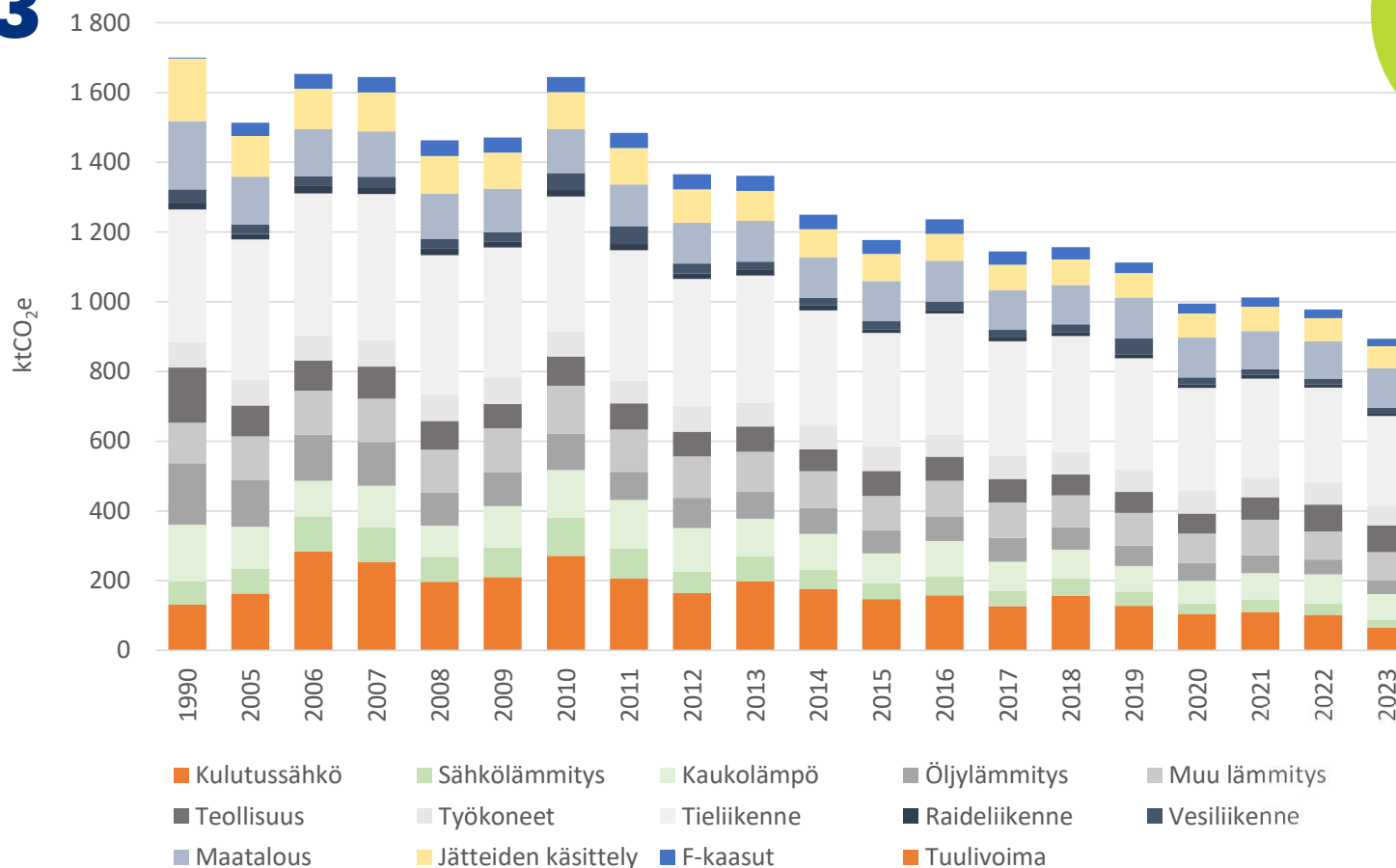

Hiilineutraali Kymenlaakso

Kymenlaakson päästöt 1990 ja 2005 - 2023

Muutos
päästöissä -
40,9 %
verrattuna
vuoteen
2005

Lähde: Suomen ympäristökeskus, <https://paastot.hiilineutraalisuomi.fi/>
Vuoden 2023 päästöt ennakkotieto.

Kulutusperusteiset khk-päästöt

- Kuntien ja maakuntien kulutusperäiset kasvihuonekaasupäästötiedot sisältävät kotitalouksien kulutuksen, kuntien hankinnat ja investoinnit, sekä yksityisten asuinrakennusinvestoinnit.
 - Tarkoittaa alueella tapahtuvasta kuluttamisesta syntyvät päästöt.
 - päästöt sisältävät kaikki tuotantotoiminnassa aiheutuvat päästöt riippumatta siitä, millä alueella ne muodostuvat (eli missä kulutettu tavara on tuotettu).

Lähde: Hiilineutraali Kymenlaakso –tiekartta 2.0, Suomen ympäristökeskus 2023.

Ladattavissa täältä: <https://www.kymenlaakso.fi/ilmasto-ja-luonto/hiilineutraali-kymenlaakso-tiekartta-2-0>

Kulutusperusteiset khk-päästöt

- Vuonna 2015 Kymenlaakson kulutusperäisistä kasvihuonekaasupäästöistä:
 - maakunnan sisällä aiheutui noin 32 %
 - alueen ulkopuolella muualla kotimaassa tai ulkomailla 68 %
- Kotitalouksien kulutuksen osalta vastaavat osuudet olivat:
 - maakunnan sisällä aiheutui noin 37 %
 - alueen ulkopuolella muualla kotimaassa tai ulkomailla 63 %
- julkisten hankintojen osalta:
 - maakunnan sisällä aiheutui noin 28 %
 - alueen ulkopuolella muualla kotimaassa tai ulkomailla 72 %
- Investointien osalta:
 - maakunnan sisällä aiheutui noin 20 %
 - alueen ulkopuolella muualla kotimaassa tai ulkomailla 80 %.

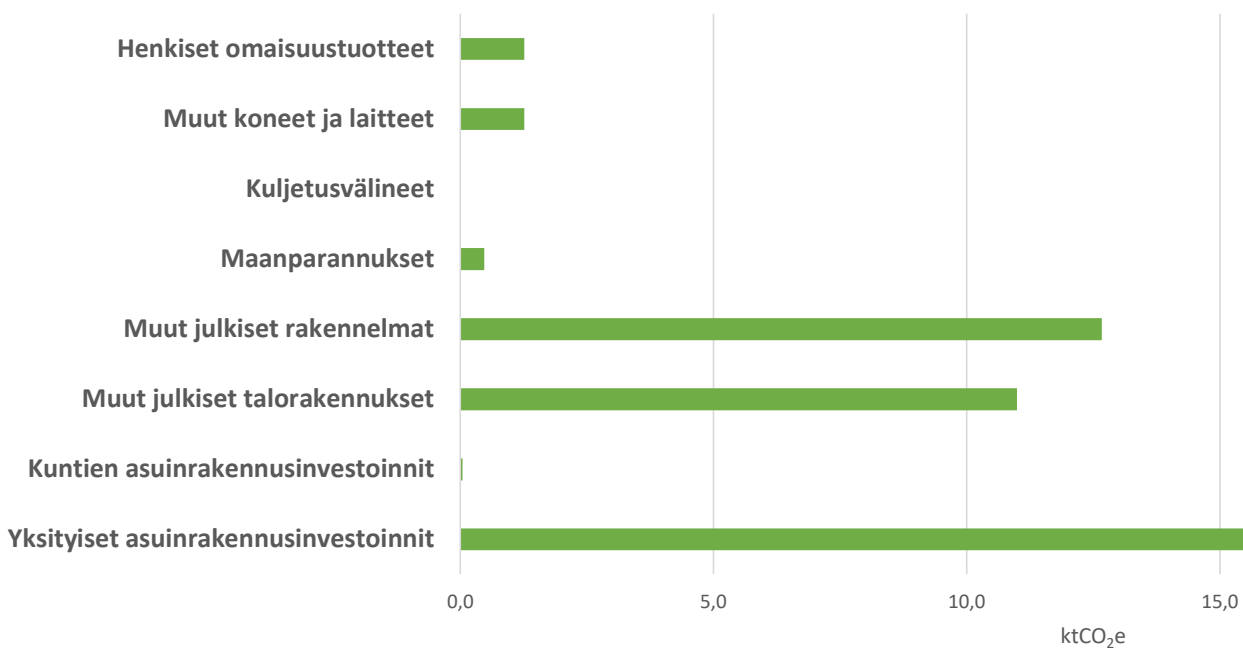
Lähde: Hiilineutraali Kymenlaakso –tiekartta 2.0, Suomen ympäristökeskus 2023.

Ladattavissa täältä: <https://www.kymenlaakso.fi/ilmasto-ja-luonto/hiilineutraali-kymenlaakso-tiekartta-2-0>

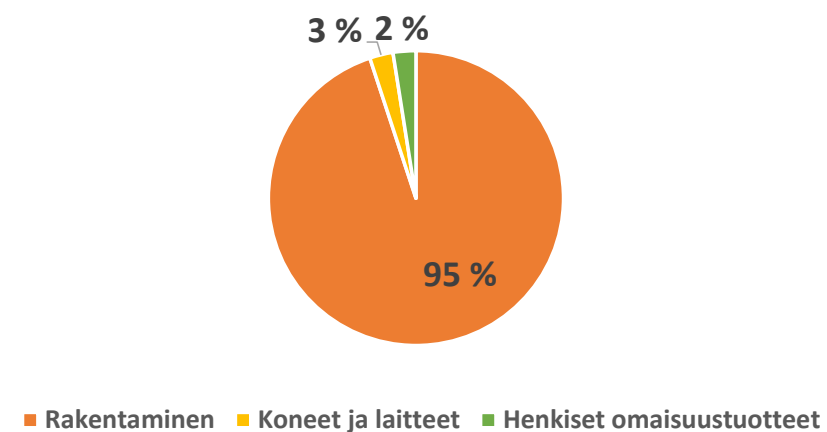

Kymenlaakson kulutusperäiset päästöt

Investointien kokonaispäästöt

Investointien jakauma

Henkiset omaisuustuotteet ovat lähinnä kertynyttä tutkimus- ja kehittämispääomaa sekä tietokone-ohjelmistoja ja tietokantoja. Myös viihteen, kirjallisuuden ja taiteen alkuperäisteokset sekä mineraalien etsintä luetaan varoihin. Tilastokeskus: <https://stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2015/kansanvarallisuuden-jaljilla>

Kiertotalous kokonaiskestävyyden edellytyksenä:

Kiertotalous on edellytys sille, että:

- materiaalin ja energian kulutus saadaan kestävälle tasolle
- maa-alueita tarvitaan vähemmän luonnonvarojen otolle ja rakentamiselle
- haitallisia aineita ja jätteitä syntyy vähemmän ja niitä päätyy vähemmän luontoon tai polttoon

Kiertotalous mahdollista sen, että:

- paikallinen talousjärjestelmä monipuolistuu ja vahvistuu
- vientiin syntyy uusia innovaatioita
- riippuvaisuus tuontitavarasta vähenee.

Kiertotalous on yksinkertaisesti järkevin tapa toimia!

KYMEN LAAKSON LIITTO

Kouvola Kotka Hamina Pyhtää Virolahti Miehikkälä

www.kymenlaakso.fi

